

Gården Ingier i Ullensaker og noen av gårdens beboere samt litt om slekten Ingier ved Anne Britt Hauglie

Børge-Borgere hadde i november foredrag om Ingier gård og slekt, samt om maleren Ørnulf af Fjordane Salicath som ble holdt av Anne Britt Hauglie. De fleste som møtte, var naboer fra eiendommer som i løpet av de siste 180 årene er utskilt fra gården Ingier, i alt 32 bruksnumre samt 5 gårds- og bruksnumre. Ingier var altså en betydelig gård i sin tid og en tallrik slekt har sitt opphav fra gården. Navnet på gården er i dag Ingjer og den ligger plassert i Ingjervegen ved Kongsvingervegen øst for Borgen.

Ingier var i gammel tid kirkegods, fordi eiere ga bort sine parter i gården til kirker i Oslo og til Lund kirke og halve gården ble eid av Korskirken i Oslo i 1396.

Amund Hellesen Ingjer står i lensregnskapet oppført som Ingiers bruker i 1557. Amund hadde to sønner hvorav den ene Helle Amundsen kom til Store Hvam i Nes og er stamfar til Hvamslekten og den andre Jacob Amundsen Ingjer overtok gården Ingier. Han ble omtalt som bruker av Ingier første gang i 1593.

Christopher Hansen Ingier var gift fra 1699 med Marte Jacobsdatter som var datter på Ingier og han ble stamfaren til militær- og presteslekten Ingier som skulle fortsette å bo på gården i bortimot 200 år. Noen salg ut av slekta ble det, men den ble kjøpt tilbake.

Christopher var dragonrytter. Hans far var Hans Jørgenssøn fra Vang i Gjerdrum. Det var med sin tredje hustru, Gudbjørg Torsdatter han fikk sønnen Hans Christophersen Ingier som overtok Ingier etter ham og ble stamfar for slektens to hovedlinjer.

Den ene slektslinjen ble hovedsakelig boende på Romerike og gården Ingier og besto av mange offiserer og prester. Ingier hadde i årene 1767 til 1843 eierskap i både Hovin kirke og Ullensaker kirke.

Den eldste sønnen Christopher Hansen Ingier overtok gården Ingier i 1788. Han hadde gått på Krigsskolen og ble premiermajor og seinere også veiinspektør. En av sønnene til Christopher var Frederik Ingier som var sogneprest i Skedsmo og prost på Nedre Romerike fra 1859.

På gården Ingier var det Knud Martin Hals Ingier nest eldste sønn av Christopher, som forpaktet Ingier fra 1825 da Christopher døde og han ble gårdens eier 1834. Knud Martin var oberstløytnant og ble også utnevnt til ridder av Sverdordenen, en svensk militær orden. Han var også ordonansoffiser hos kong Karl Johan og kongen overnattet flere ganger på Ingier på reise mellom Stockholm og Oslo. Knud Martin Ingier ble Ullensakers første ordfører og virket som det 1838-1839.

Den eldste sønnen til Knud Martin, Christopher Ingier var lege og praktiserte som kommunelege i Blaker i Sørumsund fra 1864. Han var gift med datteren til fiolinisten Ole Bull, Eleonore Bull. Deres datter Alexandra var den første kvinnen som tok medisinsk doktorgrad i Norge.

I 1880 brant hovedbygningen på Ingier, men da gården ble bygd opp igjen ble alle husene flyttet 2-300 meter lenger nordover. Eieren ved gjenoppbyggingen var kaptein Johan P. B. Sissener fra Eidsvoll som var gift med en av døtrene til Knud Martin Ingier.

Rundt 1900 ble gården overtatt av Emilie Constance Pauline Schau Salicath som var gift med infanterikaptein Carl Peter Fredrik Guise Salicath. Allerede i 1888 ble deres sønn Ørnulf af Fjordane Salicath født på Ingier.

Eierskapene etter dette har stykket opp Ingier til flere bruk og gården er for alltid ute av slekten Ingiers eie. Nå er det Thorbjørn Løvstad som er eier.

Den andre slektslinjen havnet i Aker. Hans Christophersen Ingiers andre sønn Lars Hansen Ingier var offiser, oberstløytnant i 1809. Han var også generalvegmeister i både Christiansands stift og fra 1789 i Akershus stift. Han ble høyt vurdert for utbygging og utbedring av vegene som også innebar bygging av broer og han hadde stillingen til sin død. De første offisielle trafikkbestemmelsene i Norge ble utstedt av Ingier i 1807 og man mener de er opphavet til at høyrekjøring er blitt gjeldende i Norge.

Han giftet seg med Gjertrud Maren Juel som var niesen til godseier Maren Juel. Ingier kjøpte Stubljan og Hvitebjørn i Østre Aker av konas tante og mannen hennes, som eide flere gods bl.a. Borregård og Hafslund i Østfold. Flere gårder ble etter hvert innlemmet i familien Ingiers eie og ble etter hvert omtalt Ljansgodset eller Ingiersgodset.

Lars Ingiers etterkommere eide godset fram til 1939 da Aker kommune kjøpte Ljansgodset med 19 gårder, hvorav tre i Aker – Prinsdal øvre, Fløysbonn og Stubljan. Ljansgodsets hovedsete lå nede ved Hvervenbukta og her holdt Ingierfamilien hus fram til hovedbygningen brant ned i 1913.

Lars Ingiers to sønner løytnant Peder Olavus Marcus Marius Ingier og Cand. jur Hans Helle Juel Ingier drev Ljansgodset sammen etter morens død i 1850. Hans Helle giftet seg med Petronelle Mathea Rosenberg. De hadde sønnen Frithjof Ingier som overtok som godseier. Han var ordfører i Aker i 1891–95 og har gitt navn til Ingiers vei på Ljan i Oslo.

Områdene Ingierstrand, Ingieråsen og Ingierodden i Oppegård kommune har navn fra slekten Ingier fra Ullensaker.

Ørnulf af Fjordane Salicath ble født på gården Ingier sommeren 1888 og vokste opp delvis der og i Bergen. Han ble som 15-åring elev ved Den kgl. tegneskole og fortsatte på Statens håndverks- og kunstindustriskole. I årene 1911-1912 studerte Salicath ved tegneskoler i Paris.

Salicath virket både som kunstmaler og grafiker. Han mottok flere stipender med påfølgende studieopphold i Berlin, Paris og Italia i 1925. Han holdt sin første separatutstilling hos Blomquist i 1907 som 19 åring.

Salicath viste tidlig sin interesse for å organisere og tilgjengeliggjøre kunst. I 1909 reiste han til København og startet sammenslutningen "De 13" sammen med andre unge kunstnere.

Han hadde også en utstilling i De Fries lokaler. Dette ble en kunstnerisk seier for ham. Han ble boende i København i flere år og arbeidet særlig med grafiske teknikker.

Han ble etter hvert også en fremragende kokk og utgav i årene 1926-1937 flere kokebøker til hytte- og feriebruk illustrert av ham selv.

Salicath startet og var i flere år leder for det årlige Kunstnerkarnevalet i Oslo. Han skal visstnok ha vært en meget dyktig administrator.

Da Oslo bystyre i 1930 ville stenge kunstnernes bodega «Blom», tok Salicath, som formann i Kunstnerforeningen, initiativet til å bygge «Blom» om til kunstnernes egen restaurant og utsmykke den med foreningens malerier, tegninger og våpenskjold samt egne portretter. Overskuddet av driften skulle gå til et understøttelsesfond for kunstnere og deres etterlatte.

Salicath engasjerte seg etter hvert på flere hold i det kunstneriske organisasjonslivet, tok på seg verv i styrer og råd, blant annet var han medstifter i Bildende kunstners landsforbund og første formann (1930). Han var styremedlem i Bildende kunstners styre (BKS) og medlem av Den faste jury, formann i Kunstnerforeningen, medlem i Statens råd i kunstneriske spørsmål og kunstnernes stipend-komite. Han var æresmedlem av Kunstnerforeningen, med storkors av Purpurneseordenen. I 1950 ble Salicath også utnevnt til ridder av 1. klasse av St. Olavs Orden.

Ørnulf af Fjordane Salicath flyttet etter hvert til Hamar og døde i Elverum i 1962.

